

**(Gakat para iti Kamara Representante/Kongreso) H.B. No. 2789  
(Dokumento ti Kamara) H.D. 1  
(Dokumento ti Senado) S.D. 1**

## **Gakat para iti Pannakaipaulog ti Linteg Maipapan iti Seksual a Panangrabngis iti Dayaw**

**Ipatungpal(Ipaulog) koma ti Pagpandayan ti Linteg ti Estado ti Hawaii dagitoy:**

Section 1. Panggep daytoy a linteg (akta) nga isingasing ti pannakabalbaliw ti Artikulo I ti Konstitusion ti Estado ti Hawaii tapno mapalubosan dagiti agpampanday iti linteg a mangituding no ania dagiti aramid wenco tabas a mangbukel iti krimen a makuna nga agtultuloy a seksual a panangrabngis iti dayaw ken mangbalbaliw met iti Hawaii penal code tapno ituding ti linteg no ania a klase daytoy nga aramid.

Section 2. Nabalbaliwan ti Artikulo I ti Konstitusion ti Estado ti Hawaii babaen ti pannakainayon ti maysa a seksion a maawagan ken mabasa koma kas iti sumaganad:

**Section \_\_\_\_\_ . Mabalin nga ituding ti pagpandayan ti linteg (lehislatura) no ania dagiti aramid wenco tabas a mangbukel iti krimen a maawagan iti agtultuloy a seksual a panangrabngis iti dayaw.**

Section 3. Kastoy koma ti saludsod a mailanad iti balota:

“Mabalbaliwan kadi ti Konstitusion ti Estado ti Hawaii tapno maikkan ti pagpandayan iti linteg iti bileg a mangituding no ania dagiti aramid wenco tabas a maawagan iti agtultuloy a seksual a panangrabngis iti dayaw?”

Section 4. Nabalbaliwan ti kapitulo 707, Hawaii Revised Statutes babaen ti pannakainayon ti baro a seksion a maawagan ken mabasa kas iti sumaganad:

**“agtultuloy a seksual a panangrabngis iti dayaw ti maysa a menor de edad a di pay nakagteng iti tawen a sangapulo ket uppat. (1) Makabasol ti asino man iti seksual a panangrabngis iti dayaw ti maysa a menor de edad nga agtawen iti nababbaba ngem sangapulo ket uppat no:**

- a.) kabbalay daytoy ti menor de edad nga agtawen iti nababbaba ngem sangapulo ket uppat wenco masansan a madendennaanna ti menor de edad; ken
- b.) Namitlo wenco nasursurok pay ti seksual a pannakinaigna iti menor de edad (kayatna a sawen a mabalin nga inserrekna ti mabagbagina iti mabagbagi ti menor de edad wenco adda pay napasamat a sabali a klase ti seksual a panagkanaig) iti uneg ti panawen nga awan pay ti sangapulo ket uppat ti naud-udi.

(2) Tapno makedngan a nagbasol ti naisaklang iti babaen daytoy a seksion, nasken nga agkaykaysa dagiti mangbista iti kaso, no hurado (jury) ti mangtingiting, no mano wenco namin-anu a daras a napasamak ti seksual a panangrabngis tapno makuna a basol ti kastoy nga aramid; saan a nasken nga agkaykaysa dagiti kameng ti hurado iti kapanunutan no ania a kita ti seksual a panangrabngis ti maibilang itoy a pasamak.

(3) Saan a mairaman itoy a seksion ti pannakabista ti sabali pay a krimen a mainaig iti seks a mabalin a napasamak iti biktima, malaksid no napasamak daytoy iti sabali a gundaway wenco panawen a saanen a masakupan ti mabisbista a krimen. Mabalin met a mabista daytoy kas sabali a kaso. Maysa laeng a kaso ti sangsanguen ti naidarum iti babaen daytoy a seksion malaksid no adda pay sabali a biktima a nairaman; iti kasta, sabali manen daytoy a kaso kontra iti naidarum. No mano ti nairaman a biktima, kastoy met ti kaadu ti kaso a sanguen ti naidarum.

(4) Maibilang a class A a krimen (kayatna a sawen a nadagsen daytoy a krimen) ti agtultuloy a seksual a panangrabngis iti dayaw ti maysa a menor de edad a di pay nakagteng iti tawen a sangapulo ket uppat.

Section 5. Nasuktanen ti Section 707-733.5, Hawaii Revised Statutes  
(Narebisar/Nabalbaliwan a Linteg ti Hawaii)

[“[733.5] Agtultuloy a seksual a panangrabngis iti menor de edad nga awan pay ti sangapulo ket uppat ti tawenna. (1) Asino man a

- a.) kabbalay ti menor de edad nga awan pay ti sangapulo ket uppat ti tawenna; ken
- b.) Namitlo wenco nasursurok pay ti seksual a pannakinaigna iti menor de edad (kayatna a sawen a mabalin nga inserreknna ti mabagbagina iti mabagbagi ti menor de edad wenco adda pay napasamak a sabali a klase ti seksual a panagkanaig) ngem napasamak iti uneg ti panawen nga awan pay ti sangapulo ket uppat ti naud udi;

nakabasol iti agtultuloy a seksual a panangrabngis iti dayaw ti menor de edad a di pay nakadanon iti edad a sangapulo ket uppat.

(2) Tapno masentensiaan ti naisaklang iti babaen daytoy a seksion, nasken nga agkaykaysa dagiti mangbista iti kaso, no hurado (jury) ti mangtingiting, no mano wenco namin-anu a daras a napasamak ti seksual a panangrabngis tapno makuna a basol ti kastoy nga aramid; saan a nasken nga agkaykaysa dagiti kameng ti hurado iti kapanunutan no ania a kita ti seksual a panangrabngis ti maibilang itoy a pasamak.

(3) Saan a mairaman itoy a seksion ti pannakabista ti sabali pay a krimen a mainaig iti seks a mabalin a naaramid iti biktima, malaksid no napasamak daytoy

~~iti sabali a gundaway weno panawen a saanen a masakupan ti mabisbista a krimen. Mabalin met a mabista daytoy kas sabali a kaso. Maysa laeng a kaso ti sanguen ti naidaram iti babaen daytoy a seksion malaksid no adda pay sabali a biktim a nairaman; iti kasta, sabali manen daytoy a kaso kontra iti naidaram. No mano ti nairaman a biktim, kastoy met ti kaadu ti kaso a sanguen ti naidaram.~~

~~(4) Maibilang a class A a krimen (felony) ti agtultuloy a seksual a panangrabngis iti dayaw ti maysa a menor de edad a di pay nakagteng iti tawen a sangapulo ket uppata.”]~~

Section 6. Saan nga apektaran daytoy a linteg dagiti karbengan ken pagrebbengan dagiti nataengan, no ania man ti maipataw a dusa, ken amin a napasamak, sakbay a naikkan daytoy a linteg iti bileg.

Section 7. Nasken a makubongan (bracketed) ken makurusan amin a paset ti linteg a masuktan. Nasken met a maugedan iti babaen ti teksto ti baro a paset linteg.

Section 8. Maipatungpal weno agepektu daytoy a linteg apaman a maaprobaran; no la ketdi maipatungpal (mayannatup) dagiti naisingasing a panagbalbaliw iti seksion 2 ti artikulo I ti Konstitusion ti Estado ti Hawaii kas mayannurot iti artikulo XVII, seksion 3, ti Konstitusion ti Estado ti Hawaii; ken maipatungpal ti ti seksion 4 ken 5 no aprobaran (wenno awaten) ti kaaduan (ratify) dagiti naisingasing a panagbalbaliw iti konstitusion mainaig itoy a linteg.

**(Gakat para iti Senado)S.B. No. 2843  
(Dokumento ti Senado) S.D. 1  
(Dokumento ti Kamara) H.D. 2**

## **Gakat para iti Pannakaipasa (Pannakaipaulog) ti Singasing a Pannakabalbaliw ti Artikulo I ti Konstitusion ti Estado ti Hawaii**

**Ipatungpal (Ipaulog) koma ti Pagpandayan ti Linteg ti Estado ti Hawaii dagiti sumaganad:**

Section 1. Panggep daytoy nga akta (act) nga isingasing ti pannakabalbaliw ti artikulo I ti Konstitusion ti Estado ti Hawaii no la ketdi ta:

- 1.) Adda karbengan ti publiko a mangukag weno mangammo iti aniaman a naidatag nga impormasion (registration information) maipapan kadagiti tattao a nasentensiaanen iti napalabas weno masentensiaanto pay laeng iti krimen kontra kadagiti ubbing ken dadduma pay a nakabasolan (wenno pakabasolan) a seksual;
- 2.) Ti lehislatura (wenno pagpandayan ti linteg) ti mangituding no ania dagiti kaso a mabalin a maibutaktak weno nasken a maammuan ti publiko;

- 3.) Ti lehislatura (wenno pagpandayan ti linteg) ti mangituding no ania dagiti impormasion a naguneg iti naidatag nga impormasion (registration information) a mabalin a maibutaktak wenco karbengan nga ukagen ti publiko;
- 4.) Ti lehislatura (wenno pagpandayan ti linteg) ti mangituding ti wagas ti pannakaibutaktak wenco panangukag ti publiko kadagitoy nga impormasion; ken
- 5.) Ti lehislatura (wenno pagpandayan ti linteg) ti mangituding iti kaatiddog ti panawen a mabalin nga ukagen dagitoy nga impormasion kas maibatay iti kondision nga agpatingga daytoy a pannakaukag no dawaten ti nakabasol a maputeden ti pannakairuar daytoy nga impormasion iti publiko.

Section 2. Mabalbaliwan ti artikulo 1 ti Konstitusion ti Estado ti Hawaii babaen ti pannakainayon ti baro a seksion a managanan ken mabasa kas:

**“SILULUKAT KOMA ITI PUBLIKO TI ANIAMAN NGA  
IMPORMASION MAIPAPAN KADAGITI TATTAO A NASENTENSIAAN  
A NAGBASOL KONTRA KADAGITI UBBING WENNO NAGBASOL A  
SEKSUAL”**

Section \_\_\_\_\_. Adda karbengan ti publiko a mangukag wenco mangammo kadagitit naidatag nga impormasion (registration information) maipapan kadagitit tattao a nasentensiaan iti basol a seksual. Ti lehislatura (wenno pagpandayan ti linteg) ti mangituding no ania dagitoy a nakabasolan (wenno pakabasolan) kas agpannuray itoy a probision, no ania dagiti impormasion a linaon ti registration information a mabalin a maibutaktak iti publiko, ti wagas ti panangukag ti publiko itoy nga impormasion ken ti kaatiddog ti panawen a mabalin a maukag daytoy nga impormasion kas maibatay iti kondision a maisardeng daytoy no mapatgan ti petision ti nasentensiaan nga agpatingga koman ti pannakaibutaktak ti nasao nga impormasion.

Section 3. Daytoy koma ti saludsod a mailanad iti balota:

“Mabalbaliwan kadi ti Konstitusion ti Estado ti Hawaii tapno maikkan ti publiko iti karbengan a makaammo kadagitit naidatag nga impormasion maipapan kadagitit tattao a nakedngan a nagbasol kadagitit ubbing wenco nakedngan iti basol a seksual, ket ti lehislatura (wenno pagpandayan ti linteg) ti mangituding no ania kadagitoy a basol ti adda iti babaen daytoy a probision, no ania nga impormasion ti mabalin a maibutaktak wenco ukagen ti publiko, no kasano a maala dagitoy nga impormasion, ken no kasano kaatiddog ti naituding a panawen a mabalin a maukag dagitoy kas maibatay iti kondision a maisardeng daytoy no mapatgan ti petision ti nasentensiaan nga agpatingga koman ti pannakaibutaktak ti nasao nga impormasion?”

Section 4. Maugedan koma iti babaen ti teksto ti mailanad a baro a linteg.

Section 5. Maipatungpal ti nasao a linteg no la ketdi mayannurot daytoy iti artikulo XVII, seksion 3, ti Konstitusion ti Estado ti Hawaii.

**S.B. No. 2846**

**S.D. 1**

**H.D. 2**

## **GAKAT PARA ITI PANNAKAIPASA (PANNAKAIPAULOG) TI SINGASING A MANGBALBALIW ITI ARTIKULO I, SEKSION 14 TI KONSTITUSION TI HAWAII**

**Ipatungpal (Ipaulog) koma ti pagpandayan ti linteg ti Estado ti Hawaii dagiti sumaganad:**

Section 1. Panggep nga isingasing daytoy nga akta (act) ti pannakabalbaliw koma ti artikulo I, seksion 14, ti Konstitusion ti Estado ti Hawaii tapno mapalubosan ti (lehislatura) pagpandayan ti linteg a mangipasa iti linteg a mangituding a saan a mabalin nga usaren iti korte ti ania man nga impormasian nga intalimeng ti biktima iti doktorna, iti sikologo, mamagbaga (counselor) wenco lisensiado a mental health professional.

Section 2. Nababalwan ti artikulo 1, seksion 14, ti Konstitusion ti Estado ti Hawaii tapno mabasa kas:

### **“KARBENGAN TI NAIDARUM”**

Section 14. Iti amin a kriminal a bista, karbengan ti naidarum ti napardas a pannakabista babaen dagiti awan ti ay-ayonanna a hurado (jury) iti distrito a nakapasamanan ti krimen, distrito nga intuyang ti linteg, wenco sadino pay a distrito a pakaaramidan ti bista nga adda pammalubos ti naidarum; karbengan pay ti naidarum a mapakaammuan iti puon ken gapu ti nakaidarumanna; karbengan a sumarang kadagiti saksi kontra iti naidarum[;], no la ket ta ituyang ti lehislatura ti linteg a saan a mabalin nga usaren iti korte (ken pannakabista ti kasu) ti ania man nga impormasian nga intalimeng ti biktima iti doktorna, iti sikologo, mamagbaga (counselor) wenco lisensiado a mental health professional; karbengan pay ti naidarum ti maikkan iti umno a wagas a panangala iti saksi a pabor kenkuana; ken ti maaddaan iti abogado a mangdepensa kenkuana. No nadagsen ti krimen a nakaisaklangan ti naidarum, nasken a buklen ti sangapulo ket dua a kameng ti hurado. Nasken nga ikkan ti estado iti abogado ti asino man a naidarum a di makabael nga agbayad iti abogado no pannakaibalud ti maipataw a dusa iti naidatag a basol.”

Section 3. Daytoy koma ti saludsod a mailanad iti balota:

“Mabalin kadi a balbalwan ti Konstitusion ti Estado ti Hawaii tapno mapalubosan ti lehislatura (wenco pagpandayan ti linteg) a mangituding iti linteg a saan a mabalin nga usaren iti korte ti ania man nga impormasian nga intalimeng ti biktima iti doktorna, iti sikologo, mamagbaga (counselor) wenco lisensiado a mental health professional?”

Section 4. Makubongan ken maikkat (makurusan?) koma ti masuktan a paset ti konstitusion. Maugedan koma iti babaen ti teksto ti baro a paset.

Section 5. Maipatungpal ti nasao a linteg no la ketdi mayannurot daytoy iti artikulo XVII, seksion 3, ti Konstitusion ti Estado ti Hawaii.

**S.B. No. 2851**

**SD1**

## **GAKAT PARA ITI PANNAKAIPASA (PANNAKAIPAULOG) TI SINGASING A MABALBALIWAN TI ARTIKULO I TI KONSTITUSION TI ESTADO TI HAWAII**

**Ipatungpal (Ipaulog) koma ti Pagpandayan ti Linteg ti Estado ti Hawaii dagiti sumaganad:**

Section 1. Panggep nga isingasing daytoy nga Akta (Act) ti pannakabalbaliw ti Artikulo I, seksion 10, ti Konstitusion ti Estado ti Hawaii tapno mapalubosan dagiti piskal/abogado a mangibagi iti gobierno (prosecutors) ken ti mangidaulo kadakuada nga abogado (attorney general) a mangyuli iti darum para kadagiti nadagsen a krimen kas maibatay iti pagannurotan ken kondision nga ipaulog ti lehislatura. Nasken a nakasurat ken pinirmaan ti piskal ti mayuli a darum.

Section 2. Mabalbaliwan ti Artikulo I, seksion 10 ti Konstitusion ti Estado ti Hawaii tapno mabasa kas sumaganad:

“PANANGSENTENSIAS ITI NAKABASOL; PAKAUNA A BISTA; IMPORMASION; MAMINDUA A PANNAKABISTA PARA ITI MAYMAYSA A KASO (DOUBLE JEOPARDY); PANAGSAKSI TI NAIDARUM KONTRA ITI BAGINA (SELF-INCRIMINATION)”

Section 10. Awan ti asino man a maitudo a nagbasol iti nadagsen wenco nakababain a krimen malaksid no sentensiaan ti napusgan a hurado (grand jury) wenco no matakuanan iti umuna a pannakabista (preliminary hearing) kas ituyang ti linteg a mabalin nga adda adda umanay a makagapu tapno mapatawan ti sentensia [,] wenco no awan ti naisurat a pakaammo a pinirmaan ti piskal kas maikanatad iti annuroten nga ituyang ti lehislatura, malaksid no nagtaud ti kastoy a kasu iti panangipatungpal ti armada (armed forces) iti serbisioda iti panawen ti gubat wenco panagpeggad ti publiko; awan met ti asino man a mamindua a maidarum para iti maymaysa a nakabasolan wenco isu met laeng a krimen; kasta met a di mapilit ti asino man a naidarum nga agsaksi kontra iti bagina.

Section 3. Daytoy koma ti saludsod a mailanad iti balota:

“Mabalin kadi a balbaliwan ti probision ti Konstitusion ti Hawaii maipapan iti pannakayuli iti darum para iti naaramid a krimen tapno mapalubosan

ti piskal wenco abogado ti gobierno a mangyuli iti darum kontra kadagiti nadagsen a krimen babaen ti panangidatagda iti nakasurat ken napirmaan nga impormasion a nakailanadan ti naaramid a krimen kas mayannurot kadagiti alagaden ken kondision nga intuding ti lehislatura?”

Section 4. Makubongan ken makurusan koma dagiti paset ti Konstitusion a masuktan. Maugedan koma iti babaen ti teksto ti mainayon a paset ti linteg.

Section 5. Maipatungpal daytoy a panagbalbaliw no la ket ta makatungpal iti alagaden ti artikulo XVII, seksion 3, ti Konstitusion ti Estado ti Hawaii.